

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ  
УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО  
МИСТЕЦТВА І АРХІТЕКТУРИ  
КАФЕДРА СКУЛЬПТУРИ**

«Допущено до захисту»:  
Завідувач кафедри скульптури  
Адріан БАЛОГ  
Протокол засідання кафедри  
№ \_\_\_\_ від «\_\_» 2024 р.

**СЛАВГОРОДСЬКА ДАРІЯ АНДРІЇВНА  
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИКА ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ  
РОБОТИ  
«ПОРТРЕТ ОЛЕКСАНДРИ ЕКСТЕР»  
зі спеціальності  
«Станкова та монументальна скульптура»  
Освітньо- професійна програма «Станкова і монументальна  
скульптура»  
Перший рівень вищої освіти (бакалавр)**

Керівник:  
Балог Адріан Степанович.  
Заслужений художник України,  
завідувач кафедри скульптури

**Київ 2024**

## **ЗМІСТ**

<b>I. АНОТАЦІЯ.....</b>	<b>3</b>
<b>1.1. Анотація українською мовою.....</b>	<b>3</b>
<b>1.2. Анотація англійською мовою.....</b>	<b>3</b>
<b>II. ВСТУП.....</b>	<b>4</b>
<b>III. ОСНОВНА ЧАСТИНА.....</b>	<b>5</b>
<b>3.1. Опис теми та ідеї творчого задуму.....</b>	<b>5</b>
<b>3.2 Технічні характеристики роботи.....</b>	<b>6</b>
<b>IV. ВИСНОВКИ.....</b>	<b>7</b>
<b>СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....</b>	<b>8</b>
<b>ДОДАТКИ.....</b>	<b>9</b>

**1.1. Анотація:** "Екстер. Рух. Амбіції" — творча робота, що зображає українську художницю-авангардистку Олександру Екстер у притаманному їй стильовому виконанні. Постать видатної жінки обрамлена геометричними формами які несуть у собі зображення стрімкості ідей мисткині, їх динамізм і неупинний рух. Матеріал виконання: гіпс.

**1.2. Abstract:** "Exter. Movement. Ambition" — is a creative work depicting Ukrainian avant-garde artist Olexandra Exter in her inherent style performance. The figure of an outstanding woman is framed by geometric shapes that carry an image of the swiftness of the artist's ideas, their dynamism and relentless movement. Material of work: gypsum.

## ВСТУП

### 2. Сенс скульптури «портрет Олександри Екстер».

Сенс скульптури полягає у зображенні образу української художниці-авангардистки Олександри Екстер. Мисткиня мала великий вплив на своїх сучасників, під її впливом сформувалося чимало видатних митців. Скульптурна композиція з її портретним зображенням створена з метою відродження пам'яті про діяльність художниці. Особливо це важливо з урахуванням того, що Олександра Екстер є однією з українських культурних діячів, творча діяльність якого була привласнена росією. Під час війни, коли ідентичність українців під тиском винищення, а культура привласнюється загарбником, як ніколи важливо знати і пам'ятати тих, чий творчий внесок є складовою частиною української культури. У моїй скульптурній роботі була використана стилізація та спрощення аби наблизитись до стилю абстрактного зображення, притаманного роботам Олександри Екстер. Композиційне рішення символізує стрімкість руху ідей зображеної мисткині, її нестримні творчі амбіції, плин думок.

Опис є необхідною складовою задля повноти передачі інформацію про вигляд твору, його символізм, емоційний зміст й технічні особливості. Це дає можливість глядачеві краще сприйняти та оцінити представлену роботу.

Структура текстової частини включає наступні елементи:

- вступ: розкриття провідної ідеї скульптури, загальна характеристика роботи.
- опис зовнішнього вигляду: аналіз форми, композиції та матеріалу, що використовується.

## **ОСНОВНА ЧАСТИНА**

### **3.1 «Портрет Олександри Екстер»**

Дипломна робота "Екстер. Рух. Амбіції" зображує художницю Олександру Екстер. Погруддя з руками виконане у стилізованій манері, натхнене манерою виконання робіт зображуваної мисткині. Постаць, обличчя, одяг спрощені до геометричних фігур. Площини і їх рівні краї формують собою простір для гри зі світлом, оскільки дають йому можливість рівномірно розтікатися і забарвлювати кожну ділянку необхідним тоном. За рахунок цього зображення стає складеним ніби з різнобарвних шматочків, схоже на мозаїку або калейдоскоп. Всі деталі узагальнені і зведені до максимальної простоти зображуваної форми. Задля збереження цілісності зображення, першочергово деталі були об'єднані у великі форми і вже потім розбиті на менші через зміну співвідношень і напрямів між ними.

Творчий задум полягає у тому, щоб завдяки руху спрощених фігур навколо постаті мисткині передати її особливу манеру бачення світу. Те, як протікають її думки, наскільки сильним був творчий потенціал. Екстер зростила своєю творчістю і впливом чимало інших художніх діячів, тож за мету я мала хоч частково передати у своїй скульптурній роботі значущість її постаті в українській і світовій культурі. Масивність, впевненість, стрімкість - те, що я вклала в це бачення і те, що намагалась вкласти в деталі своєї роботи. Саме такими я бачу творчість і настрої робіт Олександри Екстер. Її полотна яскраво і чітко лишають відбиток в свідомості, різко, як загострені грані сильних людських почуттів.

### **3.2 Технічні характеристики та творчі пошуки**

Форми скульптури стилізовані й достатньо сильно спрощені. Нібито статична постаць жінки огорнута тканинами, складки яких створюють рух і додають динамізму композиції. Драперії масивними хвилями спадають з плеча мисткині, огортають її так, щоб роботу хотілось роздивитися з різних боків. Скульптура гладка, наповнена площинами і великою кількістю граней

— це створює цікаву гру світла і тіні, кожна площина має свою тональність; якщо при розгляді спинитись на місці, то виникає певний ефект мозаїчності зображення. Обличчя, локони волосся, складки одягу розбиті на менші блоки задля кращого пошуку форми аби зображення не було одноманітним. Фігура художниці зображена без дрібних деталей, відсутні сильно виступаючі елементи, які б могли ускладнити процес формування. Робота велась за принципом поетапності - ескіз на папері, каркас, макет з глини, формування у гіпс, шліфування нерівностей і підготовка до експозиції.

## **ВИСНОВОК**

Скульптура «портрет Олександри Екстер» як нагадування про діяльність і творчість видатної української художниці, особистість якої вчергове пережила спробу культурного привласнення росією. Олександра Екстер пройшла неймовірний митецький шлях, її творчі роботи самобутні, вони закарбовуються у пам'яті й серцях глядачів. На часі важливо виборювати наші історичні та культурні цінності, це є основною складовою народу, тим що нас визначає і об'єднує. Ми маємо пам'ятати ким ми є і пам'ятати тих, хто своєю діяльністю сформував культурні надбання українців як нації.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Monograph "OLEKSANDRA EKSTER" ("ALEXANDRA EXTER") by Georgy Kovalenko.
- Andre Nakov. Exter. Catalogue de la retrospective d`Alexandra Exter a la Galerie Jean Chauvelin. Paris, 1972.
- Олександра Екстер. Амазонка авангарду. Каталог виставки. Київ, Національний художній музей, 2009.



## ДОДАТКИ







